

РОЗСІЙСЬКА УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 202 ◆ Четвер, 17 жовтня 1991 року ◆

Ціна 10 коп.

7 ХТО НАГОДУЄ НАС?

Ми вже повідомляли про установчий з'їзд агропромислового концентру «Україна», який поспішав відбутися в Києві («ГУ» № 191 за 3 жовтня 1991 року). Після гарячих дискусій представники 60 фермерських господарств та регіональних об'єднань виробили і затвердили статут й інші програмні документи цієї господарської організації, проголосили створення агроконцентру.

ЗНАДТО ДРАМАТИЗУЄМО

Продовжує та палина криза, яка загрожувала Радянському Союзу цієї зими, занадто драматизується. Про це свідчать м.р. Санкт-Петербурга Собор, перебуваючи в Празі. На його думку, дефіцит продовольства викликаний логічною системою розподілу та розподілом міжреспубліканської торгівлі. Щодо інших проблем СРСР, то Собор особливо наполягає на необхідності виникнення тут націоналістичних і феодальних утворень, якщо прийняти знос і зростає економічна криза.

ШАТАЛІН СУМНІВАЄТЬСЯ

Сумнів у тому, що міжреспубліканський економічний договір урядом підписати в квітці, анонсує комуністичний радник президента Горбачова Шаталін. В інтерв'ю французькій газеті «Кур'єр» він сказав, що економічний союз між комуністичними республіками СРСР буде мимовільно лише у відданій нерівності. А тому що, економіка відомої економіст, треба відновити від регулювання цін, припинити інфляцію та адаптувати до приватизації.

10 «ОСТАННІЙ ДЕНЬ РАДЯНСЬКОЇ ТОРГІВЛІ»

Вічно погана робота нашої торгівлі викликає зацікавлення різних спеціалістів. Час від часу вони виступають на шпальтах газет зі своєю точкою зору. Сьогодні ж надіємо слово журналістові, який пробіє міркувати з точки зору рядового споживача.

ПРОЩАВАЙТЕ, ГАРДЕМАРИНИ!

Учора в Києві відбулася презентація нового університету «Києво-Могилянська академія». Завершилися Нарати, після довгих дискусій, суларочок, інтитуван, звернень у вищі й нижчі інстанції, протестів, благань, прийнятих остаточних рішення про відновлення славетного вузу України — Києво-Могилянської академії. «Доблесні гардемарины» — курсанти вищого військово-морського політичного училища, напевно, скоро залишать Київ.

На прес-конференції, в якій взяли участь Голова Верховної Ради України Леонід Кравчук, співзасновники університету — представники Академії наук республіки, Української наукової асоціації, Міністерства вищої освіти та інші, зазначалося, що тут відкриває свої двері з нового навчального року і продовжити навчання на трьох факультетах: гуманітарному, природничому і суспільних наук. Університет матиме статус міжнародного. В ньому читатимуть лекції найкращі й найвідоміші професори світу, але українською та англійською мовами. Тому одна з основних умов вступу до вузу — пристойне володіння цими мовами. Крім того, з Колумбійського університету підписано угоду про підготовку викладацьких кадрів для Києво-Могилянської академії.

Зрозуміло, відродження — шлях довгий і тернистий. Щоб якось долати його козу, Верховна Рада України, Кабінет міністрів республіки виділили 500 тисяч карбованців для підготовки нової Києво-Могилянської академії до свого першого навчального року.

ДО ВІЗИТУ НА УКРАЇНУ

заступника федерального канцлера, міністра закордонних справ Федеративної Республіки Німеччини

Ганса-Дітріха Геншера

(17—18 ЖОВТНЯ 1991 р.)

Г.-Д. Геншер народився 21 березня 1937 р. в Райдебузі (земля Саксонія-Ангальт). В 1946-49 рр. вивчав право й економіку у університетах Галле й Лейпцига. Вступив до Ліберально-демократичної партії Німеччини, обрався до складу її земельного правління.

В 1952 р. перейшов з НДР до ФРН, де й закінчив юридичну освіту в Гамбурзькому університеті. Займався адвокатською практикою, водночас активно включився до роботи в молодіжній організації Вільної демократичної партії. В 1959 р. Г.-Д. Геншер — відомий діяч секретар фракції ВДП у бундестзі ФРН.

З 1965 р. Г.-Д. Геншер — депутат бундестату, з 1968 — заступник Голови

ВДП, а з 1974 по 1985 — її голова. Обіймав посаду міністра внутрішніх справ (1969—1974 рр.), заступника федерального канцлера і міністра закордонних справ ФРН з 1974 року.

Г.-Д. Геншер вважає, що після серпневих подій Німеччина повинна буде мати справу як з президентом і урядом Союзу, так і з окремими республіками, причому, як підкреслює міністр, у вирішенні питань економічного співробітництва значно більше місця займатимуть тепер переговори з республіками, ніж з союзними органами.

Громадськість республіки вітає приїзд Ганса-Дітріха Геншера, від чого його вітання урочисто відкрив. Геншер відвідав Німеччину на запрошення МЗС.

ВОГОНЬ — ПО ШТАБАХ

З новими ініціативами щодо реформ актуальні російський президент Єльцин. Він повідомив, що наводзі в Росії відбувається набрання критичної ації цін, а також буде створено уряд надзвичайного періоду. Але приїзд реформам, за його словами, необхідно доорганізувати центр, зберігаючи зворотні рази від союзних міністерств, послугами яких на користуватися федерація.

9 ТБІЛІСІ: ТРИВОЖНА ОСІНЬ 91-го

ОМУ» КОШИКУ?

новою зат-
на 1991 рік
на.

непродо-
та послуг —
острованим
равний тор-
споживчий
«продоволь-
ствому» зомі-
селення пе-
90 коп. на
«Непродо-
у якому
в одязі,
ства та
вати, скла-
Комуна-
послуги, вн-
порт, зв'язок
крб. 16 коп.
дзюві плате-
чол.

біці

БЕЗ ЦРУ,
ШТА ДЛЯ УКРАЇНИ

фантастичніші
робітників.
ці (і то дер-
жани шефів і
як відомо,
віддаленіше
що у найпу-
доволі в без-
країні. Із
технічним
значенням.
жур-
залишається
фесією често-
ну їх до біса,
і американ-
югославсь-
румунськими
багато років
залишався ли-
недоідка-
сенсация
і Цейтунсь-

спутниково-
алуженої ме-
власкостів
неба.
в сьогодні на
пресі можа

АНКУЛОВА.

ВСЕ СПОКІЙНО

входили до
мітету з над-
количини
ніки заступ-
ради Ступа-
кореспондентів
гірники Ла-
метрони Пано-
статей Л. Чухан,
колого
сиди, назвала

Вартісна величина мінімального споживчого бюджету не є гарантією для грошових виплат особам і сім'ям, у яких дохід нижчий цієї величини, а є соціальним орієнтиром для поетапного наближення до його розмірів мінімальних доходів громадян України.

Відповідним міністерствам і відомствам з участю Ради Федерації незалежних профспілок України запропоновано підготувати і подати до Кабінету міністрів України в грудні ц. р. проект державної програми розвитку форм натуральної допомоги і підтримки малозабезпечених, насамперед найбільш вразливих населення.

Прес-служба
Прем'єр-міністра України.

Маленька сенсация

Знахідка
для шпигуна

Нарешті, конверсія і гласність прийшли у картографію! У продажу з'являються карти України, які не соромно показати на світовому ринку. Цю добру справу роблять Військово-картографічна фабрика КВФ і Виробниче мисливсько-рибальське об'єднання того ж Київського військового округу. Спідом за картою мисливських угідь Східної України ними розпочато видання серії карт областей України. Це — «двокілометрові». Прецедентів у радянській «картографії» немає. Якщо донедавна у вас з'являлася така карта, вам починали цікавитись — чи не шпигун? Це — чудовий подарунок для географів, екологів, істориків, археологів, краєзнавців, рятувальників. Вже в у продажу такі карти Черкаської та Київської областей — з хуторами і тому подібними дрібними об'єктами. Співробітники військової картографії і хочеться побажати, щоб швидко було випущено подібні карти Західної України, надзвичайно цікавого краю, надзвичайно убого наведеного на карті. І ще: чому б у столиці України на відкритті бодяк маленьку картографічну крамничку, як ото на Кузнецькому мосту в столиці нашої нопишньої метрополії?

Валерій ЛИСЕНКО.
Київ.

За що боролись?

Тріумф
двієчника

Згідно з рішенням суду з тріумфом повернувся до елітарного класу вигнаний за неуспішність Альоша Н.

У новій гімназії, яка стоїть на базі Херсонської середньої школи № 6, цей учень мав даїну з математики і трійки з інших предметів, що не вписувалося в статус закладу, розрахованого на здібних учнів. Довелося хлопця виключити за погані оцінки. Та мати з таким рішенням не погодилася і заявила, що гімназія знаходиться наповні від будинку, і до того ж з такими оцінками його телер не беруть у звичайну школу. Суд погодився з такими аргументами. А вчителі?

Тихонир
ПИЖЕНКО.
Херсон.

Д. Павличка «зрадником народу».
Ні міліція, ні пожежні брались до роботи з над-
спойти на змогли примусити
гоподуючих звільнити площу.
Лікарі до вже творих жінок не
допускаються.

Георгій МАКСИМЕЦЬ,
член координаційної ради
Руху.
Кривий ріг.

ГЕНЕРАЛ «ВІДСТРІЛЮВАВСЯ»
ВЛУЧНО

На запрошення обласної Ради до Львова прибув міністр оборони України генерал-майор авіації Костянтин Морозов.

В обласній Раді відбулася прес-конференція. Міністр, незважаючи на півторамісячний стаж роботи, «відстрілювався» влучно і компетентно. Окрім загальноукраїнських проблем, пов'язаних із створенням національної армії, у Галичині є свої, пов'язані з передислокацією, реконструкцією військових підрозділів ПрикВО, необхідністю зберегти його потужне технічне оснащення. Нині потрібно «дати зусиль» місцевим органам влади, військового комундування, щоб унеможливити вивезення техніки зв межи України, а такі спроби уже робляться. Міністр оборони сказав, що він дуже позитивно оцінює конструктивну співпрацю обласної Ради із командуванням ПрикВО. Він відзначив,

що завдяки цій співпраці тут ліпше вирішуються проблемні армії, аніж у інших округах. А в серпневі дні взаєморозуміння сторін відіграло особливу роль.

Насамкінець від гурту журналістів надійшла несподівана пропозиція: чи не погодився б генерал-майор Костянтин Морозов балотуватися кандидатом у депутати Верховної Ради України від Львівщини? А в симпатіях і смаках потенційних виборців можна не сумніватися, вони підтримають інтелігентного, мудрого і напористого симпатичного генерал-майора, який керується у своїй діяльності передусім інтересами народу України.

Оксана ТЕЛЕНЧІ,
власний кореспондент
«Голосу України».

Зворотний зв'язок

КАІЛЬ ЛІ РОЗШУКУЮТЬ
ЧОРНОВОЛА

4 жовтня Ки в відзначав День праведників — людей, які у роки Великої Вітчизняної війни рятували євреїв. В. М. Чорновол — один з тих, кого розшукувала зільська етатія. Ось що він пише: «Час війни я рятував львівських євреїв — Ланцмана Григорія Семеновича, 1921 року народження, з Кам'яної Кришки Ульяновського району (тепер Кіровоградська область). Його збили восени 1941 року, але взяли у лопол не вдалося. Ми зустрілися біля села Конеля (тепер Черкаська область) і я збрав Гриця до себе. Він працював у селі, потім нацисти забрали його до Німеччини, він утік і знову прийшов до мене. Після звільнення, у 1944 році, потрапив до штрафбату як такий, що перебував у окупації. По війні Гриця деякий час жив у Києві, потім переїхав до Львова. Шкода, що не дожив цей чудний і порядний чоловік до незалежності України...»

Володимир Минітович Чорновол жив у селі Косіана Опександрійського району Кіровоградської області. А скільки ще Праведників в Україні...

Власна інформація «ГУ».

Палітра

ЛЕНІН ПЕТЛЮРА

Володимир Ілліч Ленін і Симон Петлюра належали до партії одного напрямку — соціал-демократичного робітничого, були «запаланими» соціал-демократами. А скільки взагалі існувало в Росії партій соціалістичного спрямування?

Ось дані часу жовтневого перевороту: Російська соціал-демократична робітничая партія (фракція більшовиків) — Ленін, Троцький.

Російська соціал-демократична робітничая партія (фракція меншовиків) — Аксєєв, Дан, Мартов.

Група «Єдність» — Плеханов, Бур'янов, Іорданський.

Партія соціалістів - революціонерів (есери) — Гершуль, Чернов, Гоц.

Спілка соціалістів - революціонерів - максималістів — Соколов, Нестров.

Партія лівих соціалістів - революціонерів - интернаціоналістів — Спиридонов, Камков.

Трудова, народно-соціалістична партія — Пешехонов.

М'якоті, Анненський. Прогресивна партія (прогресисти) — Коновалов, Рябушинський.

Ліберальна республіканська партія — Гучнов, Родзянко. Республіканська демократична партія — Дмитріков, Гасен, Путін.

Всеросійська спілка земельних власників — Бапшов, Львов.

Всеросійська федерація анархістів - комуністів — Кропоткін, Карепін.

Українська соціал-демократична робітничая партія (УСДРП) — Антонович, Винниченко, Петлюра.

Українська партія соціалістів - революціонерів — Грушевський, Ковалевський, Шарг.

Українська партія соціалістів-федералістів — Ефремов, Прокопович, Шульгін.

У цьому списку ще понад 30 партій різного спрямування.

Більшість з них після осені 1917 року очікувала незалежності «Евро-ІКС».

Коротко

ДВЕРІ НЕ РОЗКІШ

У білоцерківських будівельників з'явилася серйозна опонентка. На рахунок зловмисників чимало вкрадених електролампочок, лічильників, телевізійних антен. Нещодавно невідомі похитнули коридорні двері в одному

з будинків на вулиці Горького. Отже, двері — не розкіш, а товар? І не вже на черзі — стіни житлових будинків?

Анатолій ВЛАСЕНКО,
журналіст.

Біла Церква.

ФРАКЦІЇ

Як бупо повідомлено на одному з минулих засідань Верховної Ради України, в парламенті готуються і має пройти перереєстрація депутатських фракцій і груп. Певно, цього вимагають наші перехідний період, становлення його політики, коли можна вільно змінювати політичні погляди й уподобання, як лайкові рукавички...

Але, перебуваючи у Верховній Раді РРФСР, я поцікавився, як справ з депутатською політичною різноманітністю в їхньому парламенті. Мені без усяких зовнішніх видів довідку. Виявляється картина схожа, майже ідентична.

На сьогодні в парламенті Російської Федерації зареєстровані і діють десять депутатських фракцій, «РОСІЯ» (координатори: Сергій Бабурін, Володимир Лисін, Володимир Сердюков, Микола Палов), «ЗМІНА» (координатори: Андрій Головін, Ігор Мозго, Ігор Муравйов, Павло Лисов, Валерій Шувайнов), «СУВЕРЕНІТЕТ І РІВНОПРАВНІСТЬ» (координатор: Імар Телювій СОРИ: Валентин верхий, А «БЕЗПАРТІЙ» (координатор: аїков, Абдулодимир ІсЮді, ВолодБорис ФАрутюнов), диматори: СРис Тарасов, ДЕМОНКРАТІРіріні ВікисАдров, ЮРІКРАТИЧНАтори: Сергіслав ВолюновЮЗ» (коорЛаліши, чук, Володперіє Никифмарьов), (координатори: Сергісій Царов, Катерина Л.

А як у нас?

тор Імар Телювій СОРИ: Валентин верхий, А «БЕЗПАРТІЙ» (координатор: аїков, Абдулодимир ІсЮді, ВолодБорис ФАрутюнов), диматори: СРис Тарасов, ДЕМОНКРАТІРіріні ВікисАдров, ЮРІКРАТИЧНАтори: Сергіслав ВолюновЮЗ» (коорЛаліши, чук, Володперіє Никифмарьов), (координатори: Сергісій Царов, Катерина Л.

НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ

Верхньодніпровський гірничо-металургійний комбінат проводить набір робітників на комплексі рудника, автомобілі «Білий» цехи підприємства, фірму «Іроби́тна плата за серпень ц. р. за професіями становить:

— машиністи екскаваторів розривних комплексів до 2000 нрб.
— помічники машиністів екскаваторів до 1500 нрб.
— машиністи конвеєрів до 1400 нрб.
— водії автомобілів «БелАЗ» до 1600 нрб.
— апаратники металургійних цехів до 1500 нрб.

— електромонтери до крб.
— слюсарі до крб.
— каменарі до крб.
— муляри до крб.
Робітники затвердженого права не забезпечено 50—55 років.

Усього чотко!

МАЮТЬ ВЛАСНІ
ГРОШІ

На Житньому ринку в Житомирі одного вересневого дня спритні парубки торгували у гро-

мадян Польщі куртки кросівки футболки розплатились грошима державної пуску 1952 року за нові уші.

Інформ

Хокей

КРИЛА В «СОК
МІЦНІШ

Зіграно матчі чергового туру відкритого чемпіонату країни «Динамо» (Москва) — «Трантор» — 5:1, «Хімік» — «Авангард» — 3:0, «Торпедо» (Усть-Каменогорськ) — «Спартак» — 2:3, «Динамо» (Мінськ) — «Торпедо» (Ярославль) — 2:2, «Лада» — «Автомобіліст» — 2:1, ЦСКА — «Тілі» — 5:4, ХК «Рига» — «Торпедо» (Нижній Новгород) — 1:3.

«Соні» (Київ) — «Крила Рад» (Москва). 7:2 (0:0, 4:0, 3:2). Шайби забили: Фадєєв (30), Бурханов (32), Савицький (34, 37), Сидоров (55), Савицький (56), Кудерметов (60) — у київ; Одінов (50, 60) — у москвичів.

Київські хокеїсти здобули красиву і переконливу перемогу, зробивши своїм прихильникам справжній подарунок. Лише в першому періоді на майданчику спостерігалася приблизно рівна боротьба. А вже в другому «Соки», розгравши крила, бунувально «заклювали» святилищного супротивника. Цікава деталь, київці цього разу дуже ефективно скорис-

талися з реалізувавши ти.

Чому на питав на Дніпро. аїнська ки нас цього понентами Почин на міноярнував тренувальний. А йшли до тягати. У нас і багатьох турнірного ставимо пвцями висок до вісімків підсумками

Віктор

Баскетбол іст країни. вельний» (Ккопата) — «Спартак» 64:76. Жінки шинів» — 70:71.

Вів бесіду
Дмитро ДЕСЯТНИКОВ,
спеціальний кореспон-
дент «Голосу України».
Київ.

ХТО НАГОДУЄ НАС?

Фотокопаж
Богдана ПРИМАКА.

Міністр закордонних справ Польщі Скубішевський прибув з офіційним візитом до Кітнго. Як повідомив польський посолство в Кітнго, цей візит проходив в межах загальних консультацій між двома країнами і не передбачає підписання будь-яких документів.

Союз демократичних сил (СДС) Болгарії висуває свого лідера Ф. Димитрова кандидатом на пост глави уряду країни. Це рішення було прийнято на засіданні національної координаційної ради СДС.

Чехо-Словацька поїзниця брати участь в акції, спрямованій на забезпечення миру в Європі, заявила президент ЧСРР Гелла. Це особливо актуально тепер, промовив він, коли тривають зворушення в деяких посткомуністичних державах, які загрожують перерости в регіональні конфлікти. Одним із аргументів на умирення, за його словами, є північ, аналогічний тому, що було виморено Міжнародним співтовариством у період кризи в Перській затоці.

Генеральна Асамблея ООН відбула п'ять нових несподіваних членів Рад Безпек. Строк повноважень тимчасових членів закінчується 31 грудня. Новими членами Ради Безпек будуть Венесуела замість Куби, Японія замість Румунії, Кабо-Верде замість Заїру, Марокко замість Кот-д'Івуару, Угорщина замість Румунії.

У центрі Буенос-Айреса відбулася багаточисельна демонстрація протесту представників трудящих і політичних партій проти звільнення 3100 робітників сталеварного заводу «COMISAL». Відповідно до плану, звільнення, що його втілює в життя уряд Аргентини, це підприємство, яке перебудує в військовий завод, який буде оборонним, найбільшим часом переїде під контроль приватного капіталу. Всі звільнені одержать північ фінансової компенсації, передбаченої законодавством.

ІНТЕЛЕКТУАЛАМ ПРИГОДНО ВІСНАВЧАТИ. КРИМІАЛІДАВ

Двадцять частина Європи

Особисто я не бачу майбутнього України як процвітаючої держави, як рівної серед цивілізованих країн світу без розвинутої науки, яка була б найбільшим, цілком інтегровано в міжнародне наукове співробітництво.

Нещодавно на одному із засідань Президії Академії під час розгляду основних завдань АН України в умовах творення незалежної Української держави особливо наголошувалося на необхідності активно розвивати нашу міжнародну наукову зв'язку з тими, хто вивести їх на якісно новий рівень. Причому роботи це нам треба вже поводити самостійно, без огляду на АН СРСР чи очікування допомоги з центру, як було досі. Наприклад, навіть і незначні кошти, що нам виділялися союзною Академією для участі в міжнародних наукових конференціях, спеціально не могли використати. І дуже часто на такі конференції, навіть з тих проєктів, де вчені України займали провідні позиції, потрапляло, у крайньому випадку, один з них, а за нашими квотами залишалися інші два. Причому не завжди фінансу з відповідної галузі. Це лише один з прикладів, навести яких було необхідно, бо на мою думку, угод, проєктів, сильних програм тощо всі ці папери, яких і раніше було чимало, ніким чином не зійшли. Безсереднього мого знайомства, особистих контактів, вільного обміну інформацією між учасниками.

Звичайно, в читача може виникнути запитання, що ж робила Академія наук України за таких умов? Насамперед зазначу, що ми не мовчали. Наога Академія неодноразово порушувала питання про надання їй більшої самостійності в міжнародних наукових зв'язках, про необхідність справедливого розподілу тих валютних коштів, що виділялися з цієї мети.

Деяких певних зрушень ми домоглися лише в останні роки. Зокрема, отримали можливість самим укладати двосторонні угод з науковими центрами інших країн, спростували процедуру відбору цих учених за кордоном. Заємств квот на короткострокові закордонні відрядження поклали одержувати від АН СРСР валюту — аж 15 тисяч інвалютних карбованців

на рік. Щоб було зрозуміло, в розрахунок на одного наукового співробітника це в 36 разів менше, ніж у союзній Академії.

Слід також підкреслити, що й за таких умов нам останнім часом вдалося вже багато чого зробити в розвитку науки міжнародних зв'язках, так би мовити, «безвалютній основі». Наголошено підніти контакти з багатьма науковцями української діаспори. При АН України створено й активно працює Комітет науки і культури для зв'язків з українцями за кордоном. Вперше в історії Академії іноземці обрані її членами, які, до речі, докладають значних зусиль щодо розширення участі наших вчених у міжнародному співробітництві. Економічно зростає також кількість науковців Академії (її, що дуже важливо, до складу ввійшли також або навчаються в аспірантурі в провідних зарубіжних наукових центрах. Зазначу, що дослідники вчених міжнародних дистанційного співробітництва, свідченням чого є присудження їм щоразово престижних премій, як Філд-сінквас (в галузі математики) та фонду Кербера (в галузі біології).

Першоджерело значення ми надаємо створенню на Україні міжнародних наукових центрів асоціацій тощо. Уже засновано такі центри з фізики, математики, а також міжнародний інститут менеджменту. Академія вважала активну участь у створенні Міжнародної асоціації українців (МАУ).

Здобутку Україною незалежності дало можливість поглибити розвиток міжнародних зв'язків у галузі гуманітарних наук, які раніше вичислюючи мірою стримувалися ідеологічними настановами. Із цього інтенсифікувалася робота з інтеграції української національної культури у світову культуру, зокрема «масову» української зарубіжної науки до загальнонаціонального культурного процесу на Заході. Відомі дослідження із розгорнутих раніше наукових напрямів, зокрема, спадкоємства, підготовки чинити андемія наук країн Центральної і Східної Європи про співро-

бітництво з питань розвитку суспільствознавчих досліджень. Зусиллями Республіканської асоціації українців організовано постійно діючий університет українознавства, в якому беруть активну участь вчені різних українських зарубіжжя.

У зв'язку зі сказаним вище слід відзначити роль постанови Президії Верховної Ради України, прийнятої в січні цього року, яка змінила статус нашої Академії як самоврядуваної республіканської наукової організації. Це значило, зокрема, правову основу для самостійного вирішення Академією багатьох питань своїх міжнародних зв'язків.

Нині ми побулилися багатьма перешкодами, будуючи мережу нових міжнародних відносин, роблячи основний акцент на двосторонньому співробітництві, а також на розв'язанні актуальних проблем, які мають велике значення для побудови незалежної України. Це стосується, зокрема, таких питань, як аступ Академії наук України до міжнародних наукових організацій, її самостійної участі у міжнародних наукових програмах і проєктах. До речі, діями ми провели з цього приводу спеціальну зустріч наших учених з представниками Європейської Економічної Комісії. І цілком зрозуміло, що ця зустріч уможливилася завдяки Акту про незалежність України.

Але б дуже не хотілося, щоб склалося враження, нібито в нас тут немає вже ніяких проблем. Це далеко не так. Ті ж самі труднощі й нестатки, що постоють перед Україною як молодого незалежного державою, повною мірою стосуються й Академії наук. Наприклад, щорічні мінімальні потреби нашої Академії для забезпечення короткострокових закордонних відряджень для участі вчених тільки в наукових конференціях складають 150-200 тисяч інвалютних карбованців. Таких коштів Академія не має. Соромно знати, як витратити на організування такої участі, бо беруть на себе (знаючи нашу біди) закордонні організації. Але в їхній свідомості не відраховується, що наш учений, якого вони запросили і який доїхав, снажимо, до

Барна за радянських карбованців, не має за що дістатися до іншого міста, де саме проходить конференція. Наша Академія не може також забезпечити й пристойних умов для тих закордонних учених, які б хотіли рік чи два попрацювати в її наукових установах. Тим становище можна виправити тільки за умови солідарної підтримки науки з боку держави, як це має місце в інших країнах світу.

Безумовно, вчені Академії розуміють фінансові труднощі республіки, і з неозомною валютною також, яка в першу чергу сьогодні необхідна для імпорту продуктів харчування. Протеютом останніх років деми наші інститути, організації, їх дослідно-виробничі бази стали самостійніми ми учасниками зовнішньоекономічних зв'язків, що дає їм можливість заробляти валюту за рахунок продажу наукових розробок. Створюються сильні підприємства з виробництва наукової продукції, розпочалася пратинна проведення досліджень на замовлення зарубіжних фірм. Тут слід зазначити, що зарубіжні партнери дотепер не дуже охоче йшли на владення коштів, наприклад, у співпраці з нашими установами підприємства. Але нині ситуація має стати іншою. Зміну ставлення з їхнього боку ми відчували бувально наступного дня після прийняття Верховною Радою України рішення про захист іноземних інвестицій.

Але все ж такі науки, особливо фундаментальні, не вможливити на самозабезпечення. Це матиме згубні наслідки для її долі. Кілька років тому широким розголосу набула ідея, підтримана багатьма владними структурами центру й України, що наука повинна сама заробляти на своє життя. Мені б дуже не хотілося, щоб у такі умови було поставлено вчених незалежної України.

Борис ПАТОН,
академік, президент АН
України.

Наш прес-клуб

Завдання телемуніципального устаткування «Чок-тоне» повідомити, що з листопада цього року вони почнуть складати й виробничі телефонних апаратів на радіомобільний військовому підприємстві. З цієї метою передбачається перевести на цій території заводів виробництва радіопаратри військовому призначення. У майбутньому планується також розпочати виготовлення устаткування фінансального зв'язку.

«Асаті» (Японія).

У Сальвадорі розпочався історичний за значенням для цієї країни судовий процес. Жодні присяжники (які призначаються за острогою помсти ретельно призовуються) вирішувати до десяти військових, які звинувачуються у вбивстві 1989 чотирьох цивільних осіб-жидів. Уперше в історії Сальвадору військових притягнуто до суду за звинуваченням у порушенні прав людини.

Телекомпанія «Сі-бі-е» (ШВА).

Міністр оборони Південної Кореї Лі Чон-Гу вказав на можливість застосування військової сили з метою зрину реалізації північнокорейської «ядерної програми». КНДР, можливо, звернеться до виготовлення ядерної об'єкта в Сибірі між 1993 роком. Цей заход дозволяє Північній Кореї одержувати майже 718 кілограмів плутонію щорічно, що дозволяє денуклеарний міністр оборони.

Агентство Ренхат (Республіка Корея).

*Грузія не знає спокою. Постійні несамо-
мовитим Звіадам зерна немаєвисті про-
росли небаченим в історії грузинського
народу гострим внутрішньополітичним
конфліктом.*

*Нація розкололася. Традиційне гру-
зинське «один за всіх і всі за одного»
змінюється конфронтацією, а радість при-
шестя вистражданої свободи — триво-
гою і болем.*

*Амбіції політиків штовхають народ до
братовбивчої війни. Але єдиний в об-
личчя цієї матері-грузинки і ви зрозуміє-
те — переможе мудрість. Так завжди
було в історії цього багаторазжаль-
ного народу.*

*Нехай же і нині мудримі будуть па-
стирі твої, Грузіє! Миру і добра тобі,
Сакართვეло!*

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.
Фото Федора БЕЛЯКОВА.

Міні підплатили по не-
сकिжних чергах чи-
тачів? Звертаємо до
нашої нетлінної пам'яті. При-
гадайте-но, будьте ласкаві,
свою повноцінну молодість, ко-
ли по магазинах та їдальнях
було так само порожньо та
толо, як оце й тепер. Вам
обов'язково сплине на па-
м'ять ритуальний вислів з
тих часів: «порушення правил
радянської торгівлі». Цей ви-
слів служив нам, радимим
покупцям, приблизно так са-
мо, як дещо раніше нашим
виручним бабусям служили
слова: «гайдіть, сатані!»
По за нашими тодішніми уяв-
леннями нечиста сила, що за-
важала нам жити, оселялася
вже за прилавками магази-
нів за столами чайних та
ресторанів по селах, містах
та столицях країни.

Між, мабуть, ще дого ма-
лі б за ідеал не мали укладе-
ні таємничі правила, якби
через дріт в «залізній за-
сеті», що відокремлювала
наш соціалістичний «рай» від
капіталістичного «пекла», од-
ного разу не побачили захід-
ні працівники, що асціювали
від усіляких товарів. І від
цього багастава ми зразу ж
геть позбавили свої риту-
альні слова, бо наразі зру-
зюмліли, що наша торгівля —
то звичайний розподіл товарів
у першу чергу серед
партиїних, радянських, про-
курорських, міліцейських,
господарських керівників, а
також серед торговельників
у цьому самотокожесті. І я
полагаю головне правило ра-
дянської торгівлі, яка не
терпить гласності, понаїде
повинна бути телевізійне право.
Шановний читачу! Як ко-
ли-небудь провадили скринь-
ки на працівників прила-
ву? Ну й що з того вийшло?
Правида ж, ніхто з них не
потребував. Бо там у них кур-
това поручка, а в країнному ра-
мі на розтерзання громадсь-
кості вони можуть віддати
своїх своїх, а чужих, що ду-
шею або так само, що ду-
шею не сприймає їхніх по-
рядків. Тому державку чи
кооперативну торгівлю, що
стала у нашій країні можна
важати мафійною силою,
яка оточеною виродилась у
цюсь асудуру. Чому?

Та тому, що ми й самі ще
чимемо в країні Абсурдичії.
Часом чити ностальгічні зі-
тхання: «От колись у ми-
сних магазинах все було!»
Неправда! Як то чо знаю, за
остатки пастісництва в на-
шій країні було товарию, що
давали навіть протягом оди-
но-однісного дня. А старші
за мене люди свідать, що
в у першій дві десятиріччя
після 1917 року в країні бу-
ли товари нестатки. Як са-

ме було до революції, міг
бі покласти ми від але спи-
тати його я не встиг, бо
1932 року, можливо, саме за
те, що він прилюдно заявляв,
що асостане бачив нор-
мальну торгівлю нормальни-
ми товарами без черг ще до
1917 року.

Правида, збрідка трапляєть-
ся і в радянські часи обійти-
ся без черги. Пригадаймо,
як дуже давно, коли ще пра-
цював рійковим на Горині
(Рівненщина), я придбав в
одному з магазинів Високого
шмат сала. А що гроші під-
солонили своє буття, там же
купив великого качука. І
засів без черги! Емне на
брандахіт попитів у салі не
величких бліх черв'яків, а
в качуці — давно, але доб-
ре замасковану дріб. Треба
було б зіпсований товар по-

Нотатки небайдужого

вернути до магазину, але
бранидхачи вже виринули на
зустріч, і тільки з цієї
причини я з таким записан-
ням висловлюю високим
торговельникам своє «фе!».

Тим що й раніше наша
торгівля шапидабла на всі
чотирі копита.
А як тепер? Цимі діями
я провів односторонній ба-
лир про торговельних то-
чаків Києва. Побачив довгі
ряди оголених полиць і со-
ні зернових лопат, що сті-
ли розкидані стати покупцями.
Правида, в кооперативних від-
ділах дріб екзотичні товари
є, тільки ціни там астрономі-
чні.

І все ж у магазині «Спорт-
товари» (проспект Перемоги,
9/47) я побачив та, що міг
бі придбати, а саме риболов-
ні гачки. Лежали вони в за-
кутку, де більше ніяких то-
варів було. І я не бую
там і продавати. Я попросив
дідчата з сусіднього відділу
відпустити торгівельні
ремінь, але з того нічого до-
брого не вийшло, бо не ви-
явилася навіть ціна. Як на
ній деїть радянської торгівлі,
яка вже майже нічого не
продає, чого ще вважає себе
при повномовному ділі.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ПІДРУЧНОГО ГЛАЗДІ

Прихильники оголошеного «раю» лякають слабонервних
обителів стріхатими «самостійним лемпш». Що ж, життя підкинуло
ще один «аргумент на користь «великої ідеї».

Як відомо, після проголо-
шення Акта про незалежність
України Президія Верховної
Ради прийняла ряд докумен-
тів про соціальний захист
населення республіки. Пста-
вили для такої роботи, що
була прийнята ряд докумен-
тів, що мали серйозні: багато
наших співвітчизників ледве
зводять кінець до кінця. На-
йбільш містичний, також обид-
ливий міністр, також обид-
ливий народ України: постано-
вою № 215 від 23 вересня
1991 року гарантується до-
держання заходів щодо соці-
ального захисту, зокрема введе-
ння безплатного пропуску для
пенсіонерів у міський та
пригородний транспорт (кни-
жечка метрополітену та таксі). 50

відсоткового зняження вартос-
ті квитків і для пасажирів
міського залізничного тра-
нспорту.

На фоні безперервного
зростання цін — дрібляж,
але примемо. Після опублі-
кування постанови зраділи
не тільки дітські, а й потен-
ційні пасажирки. І зраділи
даремно.

— Хай собі ваш уряд пи-
шеться, як руки сплели, а
нам це не укаж... — прибу-
ло на таку стандартно-лізю-
ною фразу зустрічали не-
щасливих працівників приміс-
ських нас. До речі, також ге-
мадяни України.

Останній день радянської торгівлі

Цимі ж діями я прочитав
у газеті повідомлення про-
те, як в одному райцентрі
на благословенній Україні
правоохоронці разом з по-
ліцією наважились докопати
керівників місцевої торгівлі
і виявили в них стільки де-
фіцитних товарів, що «счи-
слили». Наважились, між
іншим, післи того, як затри-
мали кілька великих заїжач-
них машин, уперть заїжач-
них торговельників «на
сонні гачки карбованця», які
виринули за межі України.

Про що свідчить цей факт?
А про те, що наші українсь-
кі покупці нашу перебі-
рливу торгівлю вже не влаш-
товували. Під крильцем держа-
ви кома пеститимось, на
своє протилежність.

Але ж і українського по-
купця така, з дозволу ска-
зати, торгівля тож ані не
власноті! Якою ж заслав у Верхо-
вній Раді, то пастає на чин-
ний Раді, про нетяжкі прива-
тизації торговельних закладів
та закладів громадського хар-
чування. Цей дивний наїве-
дний торговельники від
держави, які вони обирали
до життя і яка їм усе нічим
не може бути корисним зумію,
що торговельникам

приватизації ні до чого. На-
віть ні власні магазини, ко-
ли вони й без того їхні до
останньої черги? Торгів-
ля, яка займається своїми
«художностями», а за не
розриваються держава і
ризикую практично нічого
Державно підірвані «скари»
в разі потреби грядуть ста-
нути на захист коїної торго-
вельної чоти. Ніякий на
родний контроль, ніякі робіт-
ничі делегати, ніякі рекетири
нічого їм не зроблять.

Звертаємо до депутатів Ук-
раїни: шановний дурілу, ви
мислите в панове! Здається
наразі на своїх виборців,
які чи не половину життя
проводили в чергах. Невже не
хочете, щоб вони й ідалі
складали екзамен, одруку-
валися та виходили змільж,
народжую дітей і відході-
ли в кращій їй світі у ко-
ротких проміжках між сто-
янням у чергах? Якщо ви
і хотіли, щоб вони не заїжач-
ли перепорок, який тривав
мало не цілу вічність, то
зробіть так, щоб наші торго-
вельники могли самі вирішувати
власними грошми стін та
обшарпаних прилавків. Цією
дією ви не тільки припини-
те розорення населення до всіх
смертних, ви їх піднесете до

загальнолюдського рівня. Але
ж, відпустив себе справжні-
ми господарями прилавків,
вони обов'язково замислять-
ся над тим, що дії безпасті-
вного загачення мити, що
настане час відкотити не од-
ному чи п'ятому начальни-
кам, а кожному покупцеві.
Тільки справжнім вярчуку,
конкретно, ризикуючи, во-
ни одержать можливість тор-
гувати по-справжньому, отже,
й слугувати суспільству. І ко-
ли вони відкотять смак
до цієї роботи, то зрозуміють,
що голі гроші
чи їх не можна не при-
крашати, і зразу ж привезу-
ть із своїх нелегальних
складів заповнені дефіцити.

Виставлені невідомо, розме-
туть, після чого настане пора
здаватися до підприємливос-
ті, шукаючи нові дефіцити.
І будуть певні, знайдуть і
продать з належним зис-
ком. І вже ніколи не пога-
тятьму трут якийсь до-
вожливий операційний. Во-
таких дуриних, щоб у себе красти
чи себе одурювати, навіть у
нашій країні не знайти...

Тут, шановний читачу, до-
годили б поставити крапку.
Але відчуваю, що така оці-
нка ролі торговельників де-
якоюсь чиною несправедли-
вою. Справді, виробляє, ска-
жімо, шкряк чи інші чотибні
квіти торгівля! Правильно, не
вона. То від кому бути де-
не претензії? Кому добре
попіркувати, то можна діб-
вистовую, що торгівля дує
страшним, але недостатньою
власністю товарів!

І ось тут ми підходимо до
однієї цікавої деталі: торгів-
ля, яка займається діями... І
справді страждає від цього,
а торговельники — ні. Вони
на дефіциті поклали тільки
своє життя, а не свій грош.
Вони потерпає від браку то-
варів наш нещасний радийон
співочає.

Що ж треба робити, щоб
вникати з глухого кута з то-
чків зору неекономістів? Най-
головнішим зв'язком між
нашою економікою. По-перше,
треба нашу мілітаризовану
промисловість перевести на
виробництво товарів для на-
роду, а відомо, що з цим тре-
ба, приватизувати заклади
торгівлі та громадського хар-
чування, щоб самі торгів-
ельники могли самі вирішувати
власними грошми стін та
обшарпаних прилавків. Цією
дією ви не тільки припини-
те розорення населення до всіх
смертних, ви їх піднесете до

Борис ПИЛІПЕНКО
М.В. С. ПИЛІПЕНКО
М. ВОЛОВА.

спробувала з'ясувати ситуа-
цію.

В управлінні Південно-За-
хідної залізниці посилає
на... автоматично, який потрі-
бен час, щоб привезти до
доїзду цін. Причому, не
являється, річ — автомати-
чно. На подорожчаних зразу
вала витрати. Не одорожні
ж кошти не вистає.

А може, і наш (набій) міні-
стрів також не укаж?

Начальники Південно-За-
хідної залізниці В. Олійник
хоч і не автомат, але нерви
має залізані. Озонаційна
проблема невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав її до шухля-
ди, воля соціального відомства
виявляється вичисто. Там часом
можна зрозуміти нервовні
накрюк, у яких немає під-
порку намазу начальникова до-
роро зразу в опаді камі-
та. А ось цього самого на-
чальника загачити самою, бо
від якого ще й народний
депутат невідома, невідо-
мно у Вікторія Павловича, а
просто поклав

ЯК наступ на високогір'я людини розпочала два-три століття тому, то карпатські передгір'я вона освоєла уже багато століть і «небезпечно». Від багаторічних лісів цесово-дубових та буюнських лісів сьогодні маємо лише жалюгідні залишки. Фактично поховано прадієвні тисові гаї і остепнені райони лісу. На грані повного винищення залишилися дубові ліси. Первозданного куточка природи знайти майже неможливо.

Тринадцять час ще зберігалися в недоторкваності болота. Доводилося століття бовіти хрест і на більшості з них. На місці численних Велькодісторських естонських боліт, які утворилися в умовах льодовикових поховань, залишилися сумні красоти розтерзанних торфівців.

На моїх очах тинули болота на околицях сіл Майна, Волоцю, Кручениця (Львівська область), Пілля, Непівця (Івано-Франківська область). А сьогодні конас славнозвісна «Турова чаща» — заказник республіканського значення. На межі заповідної території вирито глибоку дренажну каналу. Не поділяю установлення бурови

використання мінеральних добрив вже давно стало трагедією навіть на гірських луках, а ноді і в лісах. У Карпатському філіалі Інституту лісового господарства та агролісгоспелорії, що в Івано-Франківську, тринадцять час навіть фінансується тема про значення впливу мінеральних добрив на приріст деревини.

Трагедією для Карпат і прилеглих територій є змі-

З Надірної до Калуща прокладено надтопровід. Під час випрошування на стіну груб утворюється тріщина, і тонна нафти-спіцу вилітає в ліку — останню ріку з чистою водою на північ, неохідних сходах Карпат.

По старих руслах течуть

Лимини, Бистриця, Стрий.

Але то вже не ріки, які творили природу мільйоні літ, а канали для стоку талих і дощових вод.

і вивозити частину відходів «безвідходного» виробництва з «Осмолоді» та паралельно до мову Брошнівського лісокомбінату.

Гніе природа, вкисає сун, на якому сидимо...

На жаль, не обминула Карпати і мілітаризація. Посеред лісів безроздільно халяють військові частини. Один із старіх лісоводів, з яким мені довелося зустрічатися, погугував проблему вимирання закарпатських джорв самі з мілітаризацією прирідної смуги. За його спостереженнями, в першу чергу гинуть джорви навоко ракетних баз. Так воно чи ні, не перешкодило. Не маю ні права, ні дозволу. Але що губять вони природу — сумніватися не доводиться. Це видно хоч з боку радіолокатора, що на горі Стой, неподалік Мукачевого.

Справедливо казують, що в домі природи доля людини. Широкого розголосу набуті факти масового загинілі джорв звірів. Взяті на аналіз проби показали, що в м'ясі джорв набачили косяки ртуті. Інших тварин, навіть жаб і риби наявний високий вміст важких металів, особливо ртуті. А кількість м'яса яку додала 1,7—3,08 мг на 1 кілограм.

Гинуть не тільки джорв звірів. За даними лікаря Дюбаєша, на Івано-Франківщині протягом останніх років спостерігається масове захворювання дітей віком до 3 років: хворіє понад 22 відсотків дітей. Третина із них хвора раком, у кожній п'ятій дитині — діатез.

Мені довелося провадити в останню путь мою колишнього ученицю Олю Бойчук. Вона була однією з кількох десятих тиж, які зазнали аварії на виробничому об'єднанні в місті Калущі. Це сталося в 1981 році під час запуску. А сімнадцять років тому, коли була аварія, ніхто не міг сказати, що це буде аварія. Але про це хочуть не думати. Економічні кошти для бездоганного соціального бюджету, експлуатують спрацюване обладнання до виникнення надзвичайної ситуації, а після цього, як і приналежності, не знаходять! винувають.

Якщо Калуський «Хлорвініл» губить теперішнє покоління, то Івано-Франківський СТЭС (завод тоного району (кого синтезу) вже сьогодні губить прийдешнє покоління, бо органічні канцерогени руйнують не тільки яму тварину, а й приналежності, до тяжких змін в генній структурі людини.

«Немає панасей від усіх бід», — твердили мудреці давніх часів. Власне, в Україні існують суспільно-економічні формации, наврозмішні екологічні проекти пріречні. Я їх тверджу. А сімнадцять років тому, щоб заробити біді, насамперед треба зміняти форму власності. Тільки тоді, коли почнуть діяти антизаважні заходи, які змінять власність підприємств, господарств та державних природоохоронних інституцій, можна сподіватися на позитивний результат. Що стосується наріпатських лісів, то всі інші існуючі лісокомбінати і підприємства не мають перенести на безлізнове господарювання. За таких умов величезна армія підприємств і індивідуальних господарств може зберегти наше зелене багатство для прийдешніх поколінь.

Василь ТКАЧИН, інженер-геоботанік Львівського державного університету імені І. Франка.

Фото Станіслава ЗАВАРНОГО

ЧИ ОЧИСТИТЬСЯ ДОНЕЦЬК?

Донецька область, на думку учасників міжнародного конгресу «Проблеми староприродних районів: економіка, екологія, політика», який відбувався в Донецьку, стала зоною надзвичайних екологічних ситуацій відносно до статист. даних. Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища». Ішла серйозна розмова про необхідність розробки довгострокової стратегії розвитку регіону, про принципну нову галузь підприємств. Висловлювалися думки як про те, що разом з заводним сукупним штрафним сенсний необхідно розробити металізм надходження до місцевого бюджету коштів від прибутків підприємств, які використовували місцеві ресурси і завдають шкоди навколишньому середовищу. Деякі учасники висловили побажання, що нібито через прийняття Указу про неможливість очиситися такий період настільки метабізм надходження до місцевого бюджету коштів від прибутків підприємств, які використовували місцеві ресурси і завдають шкоди навколишньому середовищу. Деякі учасники висловили побажання, що нібито через прийняття Указу про неможливість очиситися такий період настільки метабізм надходження до місцевого бюджету коштів від прибутків підприємств, які використовували місцеві ресурси і завдають шкоди навколишньому середовищу.

Віталій ГОЛКАЛО.

Донецьк.

Згодиться

АВТОБУС- ЛАБОРАТОРІЯ

Текст мікроавтобусу з'явився нещодавно в Українській екологічній асоціації «Зелений світ». Це дає змогу виїхати на екологічний маршрут, який вкотре на вміст нітратів, фосфатів, амонію, радіоактивності та шкідливих утрат, і продуктів харчування. «Зелений світ» активно співробітничав з міжнародною неурядовою організацією «Група інтернаціоналу в Україні» — американським фондом «Відраження» — спільною ініціативою українців та зарубіжних екологів досліджують зону змивного забруднення згідно з планом Житомирщини.

Крім пересувної лабораторії, працівники також організовують екскурсії на екологічні заходи. Українці та зарубіжні екологи досліджують зону змивного забруднення згідно з планом Житомирщини.

Віталій ГОЛКАЛО. Київ.

ЯК ПОПРАВИТИ КАРПАТИ?

Багато років я вивчав Карпати. Мені відомо, чарівна краса синіх гір, і їхні радіощі й болі. Нині Карпати на очах люстоту, хворіють. Хочеться кричати: люди добрі, зупинітьс!

на русел рік, укріплення берегів, масове добування граніту на берегах рік, а то і в їх руслах. Навіть на березі заподіяли ліси Лиминці де потужний кар'єр: граніт добувають.

Розумію: країна буде геть, багато людей без життя, але ж це не повинно шкодити природі.

Побував я і на околицях с. Вербік, що неподалік Коломиї. У цьому коліні не забраному кучуці природи побачив розорані і засмічені береги Прута та його притоки Писняни. Протягом кількох років тут добували граніт, а останнім часом порізали береги перетворили в смітник. В такій спосіб на десятих гектарах знищено прибережні околиці вербік.

Коли в 1974 році я вперше приїхав до Калуща, мені з превеликою гордістю розповіли про найбільший в Європі комплекс хімічних заводів — виробниче об'єднання «Хлорвініл». А ще більше — про незліченні багатства Прикарпаття і перспективи розвитку тут хімічної промисловості. За наступних 20 років планувалося збільшити виробництво двічі. Тепер клуб смерального хлору окутаний Калущі і все не сприймається як звичайніснє і навіть «необхідне» явище.

А ось і результати «плодотворної» людської діяльності. Калущ, який побудований на добром десятку малих річок — істоків в довгому десятках кілометрів від Дністра, сьогодні на голодомому водному пайку. На такому ж голодомому режимному пайку перебувають Львів і десятки інших міст Прикарпаття та прилеглих територій. Величезні курортні Трускавець, Моршині. А порад розказують древні надтободувані і надтободувані, а тепер і машинобудівні центри: Дрогобич, Борислав, Пензів. Тут же — десять лісокомбінатів, які щороку знищують тисячі гектарів лісів. Лісоступ Карпат...

Кольві виробник засівали. Тепер засаджують їх дипломації лісоводів. І тут же розводять руманами — половину, а то і більше саджанців не приживаються.

Сьогодні пропонується безвідходне виробництво на Болехівському лісокомбінаті, наприклад, щоб створити підприємство безвідходного виробництва, значну частину відходів спалюють. На лісокомбінаті «Осмолода» відходи розвозять безрозумно хлор.

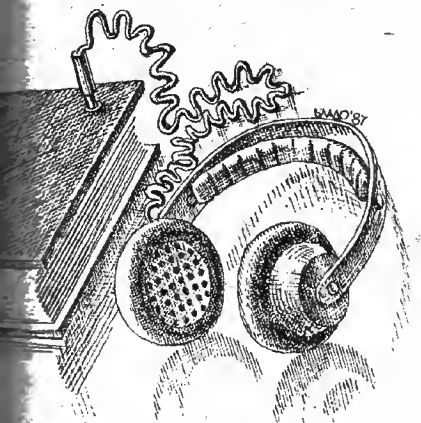
Розаріт береги поросли кропивою й осотом, а в окремих місцях перетворені в смітник. Саме тут, до речі,

Побував я в тому райському кучуці неподаліку. І очам не повірив. На луках, які в минулі роки використовувалися для сінокошення, випасалися стада корів. Крім коконової і бур'яну, годі було знайти хоч одну рослину з того багатого царства трав, яке було тут.

На жаль, впровадження безгазової сінокошачки та пасовищної системи стає дещо популярнішим. А повсюди

Т. Бор-
А ше
Лук-
всьмен-
наш чи-
нення.
вня ви-
започа-
антоло-
творів
серія

більше,
пер-
тому
загрозою
А.
біль-

ПРЕСОМ

не потра-
подив ви-
подат-
заднім
цього ро-
місяці до
сподарсь-
гидь, як це
дизовано
ті, що в
спускають
А тому і
відразу

купуту-
народження
стра фінан-
Коваленка з
вним втрут-
ситуацію, ви-
вства від от-
дирства. По-
сї з цього
недовзначна:
видавництва
повинні пла-
бороту.

не горі-
звипадків і
ансових ви-
вний елемент
носій цілі
добре розумі-
економіка
залежить від
тури, — кни-
сї і держав-
значно мен-
А наші видав-
прибутку
вний бюджет,
рухання, по-
на будів-
інуючи впе-

після проголошення Акта про незалежність України.
Ярема Голяк — директор видавництва «Веселка»:
— Сьогодні не може бути ніяких сумнівів: рішення Державної податкової інспекції міста Києва про накладення на «Веселку» податку з обігу фактично веде до припинення діяльності нашого видавництва. Мова йде про податкове нововведення, якого, наскільки мені відомо, в колишньому Союзі ніколи не було і тепер немає ні в Росії, ні в Білорусі. Це тим більше дивно, що нині для дітей є державним замовленням, реалізується за фіксованими цінами і залишалася дешевою навіть у часи нульової застопи. Тепер же, в час національного відродження, саме та література, яка працює на відродження з дня народження дитини, під-

сних співробітників, змушені будемо припинити ремонт приміщення самого видавництва, комп'ютеризацію редакційно-видавничого процесу. Станемо боржниками. Тільки невідомо, хто буде ці борги покривати.

Я розумію, що при встановленні такого високого відсотка податку київські фінансисти виходили з цього ризику рівня нашої рентабельності. Але брати за основу нинішній рік — то знову ж таки видавати бажане за дійсне. І ось чому.

Частина книг ми видали з паперу, який придбали раніше, отже — за старими цінами. Те ж саме можна сказати і про поліграфічні послуги — деякі з них також обійшлися нам за старими розцінками.

Нічого подібного, починаючи з наступного року, ми не матимемо. Більше того, вже сьогодні видавництво забезпечене фойдовим папером лише наполовину, а з наступного року, мабуть, стане ще сутужніше. Отже, в такій ситуації треба шунати папір на ринку.

Ми готові 5—10 відсотків необхідного нам паперу купити за договірними цінами. Але якщо доведеться сплачувати податок з обігу, то, звісно, плакали всі наші попередні домовленості з цього приводу.

Треба сказати й про те. Московські видавництва, починаючи з жовтня ц. р., збільшили авторський гонорар втричі. І це зрозуміло при нинішній страшній інфляції. Очевидно, з наступного року і нам доведеться істотно підвищити розцінки авторського гонорару, що також позначиться на рентабельності книжки.

То хіба можна брати за основу цього річчя економічні показники? Дай боже, щоб наступного року ми вийшли хоч на вісім-десять відсотків рентабельності, а про сорок треба забути.

І все ж таки я оптиміст. Я вірю, що Україна, зрештою, здобуде свою державність і подбає про дитячу книжку, як то належить цивілізованій державі.

сенням у Черніобильській фонд.

Скажете, можна ще підняти ціни на книгопродукцію. Але чи то вихід? Бо вже сьогодні, як сказав нам у видавництві «Дніпро», нинішній замовляють книги за договірними цінами, але справа його, виходить, жвава, імпонує нашим фінансистам.

А тим часом у «Веселку» надійшла ще одна неприємна записка. Головно підприємство «Поліграфкінга» повідомлює: знімаються з виробництва всі сім видань, які мали надійти до читача протягом цього навіт-тя. І серед них — «Оповідання про спавне військо Запорозьке низове» А. Кашенка, поезії В. Стуса «Вікна в позапросторі», «Бухарини» Т. Шевченка. Причини вже традиційні: брак паперу.

Скажете, можна купити на ринку. Можна. Але за що?

Відділ культури
«Голосу України»

ЗАГОЛОВОК звучить дещо сенсацийно, але цілком відповідає дійсності. Англійські історики та спеціалісти з генеалогії з цілковитою певністю довели, що нинішня королева Англії Єлизавета є своєючню в 30-му поколінні князя Володимира Мономаха, про що було зроблено запис у 164-му тому так званої книги Дебретта. І не поверніть — англійці дуже зраділи цій новині. Чому? Невже ім'я князя Володимира Мономаха так багато значить для них? Уявіть собі, так. Справа в тому, що прив'язаність англійців до свого минулого, до історії, до традицій загальновідома. А князь Володимир Мономах допоміг їм замкнути одне місце в «анцюгу історії», який вважався розірваним. Як це було? Дайте повернемося на Україну і заглянемо в її історію, коли на київському золотому престолі сидів перший Володимир, той, що хрестив Русь, а тому отримав прізвисько Великий, а ще Святий.

Отак подумав і бачиш, що, дійсно, історія повторюється. Ось нині наше найбільше бажання — вийти в світ. Як кажуть, для того вам треба стати правовою державою з багатопартійністю в політиці і приватною власністю та ринковими відносинами в економіці. Досягнете цього, а тоді й будемо з вами розмовляти. А тисячу років тому так же «кані» було в київського князя — стати рівним іншим європейським князю-владіям. Та ба! Вони всі вже були християнами, вони межі собою родичалися, а що таке була Київська Русь? Мало кому відома поганська держава. Тобто, маловідома саме як держава, про нашу землю і людей, які її заселяли, звичайно, знали, звідти не раз ходили походами на Візантію і, зокрема, на Константинополь. Але одна справа — воювати з якимись «знам» зовсім інше, — визнати їх рівними собі на державному рівні. Тим більше, що вони — погани. Тут слід зауважити, що це слово не походить від українського прикметника «поганий», скоріше навпаки: цей український прикметник виник від латинського «раганіс», що означає «язычнийський». В ті часи не були християнською державою було все одно, що сьогодні не були демонратичною державою. Отже, коли князь Володимир намірився одружитися з візантійською царівною Анною, йому відмовили саме під цим приводом: він не християнин. Довелось зібрати військо і рушити на грецьке місто в Криму Херсонес (до речі, якщо Казань — це Росія, бо її здобув цар Іван Грозний, то Крим, як бачимо, був завойований київськими князями набагато раніше). Мусила царівна Анна приїхати з Константинополя — або Царгорода, як його називають наші літописи — і вийти заміж за князя Володимира, який, правда, охрестився, а заодно охрестив і всю Русь.

І от минає чверть століття (за історичними мірками час зовсім невеликий), а ситуація кардинально змінилася. Тепер уже монархи всієї Європи мріють про те, щоб породичатися з київським князем Ярославом. Ось лише короткий

англійська королева Єлизавета II наша донька Володимира Мономаха

перелік. Польський король Болеслав Хоробрий був одружений з сестрою Ярослава Предславом (та й то вона не хотіла за нього виходити), а його донька від першого шлюбу була дружиною Ярославова сина Святополка, який потім ввійшов в історію під іменем Окаянного. Друга сестра, Марія Доброніга, вийшла заміж за другого польського короля Казимира. Сам Ярослав був одружений з варязькою принцесою Інгердою, в хрещенні Іриною. Син Ярослава Всеволод узяв царівну з грецького царського роду Мономахів, звідні і пішло прізвисько його сина — Володимир Мономах. Ще два інші сини, Вячеслав та Святослав, знайшли своїх суджень у Німеччині.

На жаль, про доньку Ярослава ми знаємо лише з іноземних джерел, бо наші літописці чомусь їх зигнорували. Зате за іноземними хроніками складаються такі романтичні історії.

Найперше, про доньку Анастасію, очевидно, найстаршу. Про неї добре відомо з угорських історичних джерел, де її названо Агмундою. Вона була дружиною угорського короля Андрія II.

До другої, Анни, через усю Європу, аж із Франції, яка вже й тоді була прекрасною, заслав сватів французький король Генріх I. І з відповідним дочотом рушила в тану далену дорогу юна князівна. Хтозна, полюбила вона свого чоловіка чи ні, в династичних шлюбах про це дбали найменше. Головне було, що він одружився з нею і коронував її французькою королевою. У Франції її звали Агнес. Анна брала активну участь в управлінні державою, про це свідчать численні грамоти, які підписані її іменем спочатку поруч з іменем чоловіка, а потім — сама. На одній з грамот, яка збереглася до наших днів, слов'янськими літерами написано «Анна руїна», що, очевидно, означає «регіна», латинське «королева». Це один з найдавніших слов'янських автографів. Історичний переказ говорить, що Анна привезла з собою слов'янське Євангеліє, яке зберігалося в соборі в Реймсі, де за традицією коронувалися французькі королі, і саме на ньому вони складали присягу. Через 11 років Анна стала вдовою і, хоч офіційно не стала регентшею, але фактично правила Францією за свого малолітнього сина. І раптом така несподіванка: королеву Франції викрали! Викрав же її не хто-небудь, а могутній феодал Рауль II, граф де

Крепі і де Валуа (саме династія Валуа змінила на французькому троні Капетинів). Слід думати, що зробив він це не без згоди королеви, бо вони одружилися — і це вже був шлюб з любов'ю. І лише після смерті Рауля, через 10 років Анна повертається до сина на королівський двір, але прикметно: більше вона не підписується на грамотах «Анна, королева Франції», а лише «Анна, мати короля». Як бачимо, кохання ношувало її королівський титул.

Не менш романтична історія третьої доньки Ярослава, Єлизавети. Заневоля в неї варязький лицар Гаральд, який мусив утікати з Норвегії після вбивства короля Олафа II Святого і знайшов притулок при дворі князя Ярослава. Але ж не міг князь Ярослав, якого прозвали тестем Європи, видати свою доньку за бідного бездомного принца! Отож Гаральд зібрав дружину і подався в Константинополь, на цей раз не для того щоб його здобувати, а щоб запропонувати свої послуги візантійському імператорові. З наших сьогоднішніх поглядів на мораль ми не можемо схвалити поведінку Гаральда протягом кількох наступних років, бо, просто кажучи, він займався загарбницькими війнами і грабежем. Але в ті часи на такі справи дивились дещо інакше. Гаральд став славним і багатим, на решті вернув собі вітчизняний трок. А ще він складав пісні про своє кохання до руської дівчини в золотій привісці (тобто, з золотими прикрасами), яка знехтувала його кохання. Нарешті він одружився зі своєю коханою і міг би панувати в своїй Норвегії багато років, якби не його непомірні апетити.

Саме завдяки цим двом донькам Ярослава — Анні і Єлизаветі — і став Володимир Мономах причетним до англійської історії та ще й так, що тим дуже потішив сучасних англійців. Але давайте подивимося, що ж у ті часи відбувалося в Англії.

А робилося там таке. В 1066 році помер англійський король Едвард Святий, не лишивши прямого наслідника престолу. Збралась рада баронів, графів і вищою духовенства і проголосила королем графа Гаральда. Та ба! Оскільки всі правлячі роди в Європі були пов'язані між собою династичними шлюбами, то ян вони могли дозволити, щоб один трон зайняв хтось сторонній! На англійський престол знайшлося аж чотири претенденти: угорський король Андрій II (чоловік Анастасії), норвезький король Гаральд III Суворий

Сігурдссон (мантний вик Єлизавети), французький король Свен, французький нормандський герцог Бастард, граф Говорин (його придбав, але то дівчини, як Катерина, бач, А Вільс, сї племенні, кому королів Капету (чоловік був багатим, ме він, скаж, вперед, вигр, англійську к, ся це так. У, який королі в, вить, заде, претензі на, рону, але н, их кроків в, ку не зроби, везкий Гара, ко і рушив, тому він бу, накий у сво, взяв з собо, дити. Зре, нього були с, не залишат, ну в Норвег, з доньками, шотландськ, сам з війс, на англійс, першому бо, нило: він з, Але тут пі, ний король, лами, між, ми розгорл, ва, в якій, тендент на, тол загину, роботи Єли, нулася в Н, деякий час, за більш об, кого короля

Проте п, ліський Г, тіпився сво, бо на півде, висадився, ям Бастард, лене боєм і, дом військ, бий проти гр, і ось 14 ж, розгорілась, в історії як, тінгом. Б, сом в істор, часе прибли, в нашій іс, Калці, тоб, разку і нап, дію.

З фран, дентом я, увійшов в, під іменем, Завойовник, була велика, мавив, в, англійці, мовити, оф

[illegible]

ПОЗИВНІ АМЕРИКИ

Чемпіонат світу з футболу 1994 року, як відомо, пройде в США. Щоправда, до його початку залишилося чимало часу. Але кожне повідомлення з цієї країни викликає незвичайний інтерес у прихильників найпопулярнішої на планеті гри.

До речі, в Нью-Йорку відбулося засідання комітету цього турніру, на якому було вирішено, що почнеться він 17 червня 1994 року грою за учасниками Німеччини, нинішнього чемпіона, і звершиться 17 липня. В першому колі чемпіонату за участю 24 команд знову гратимуть шість груп по чотири колективи в кожній. Шістьнадцять найкращих збірних і п'ятеро розпочнуть другий етап, після чого призначені на 12 і 13 липня.

Оригінальність, гадаю, з мого боку, той факт, що організатори чемпіонату футболісти в США очолює. Президент Німечки фудбольного союзу Харман Йоахім. Це він остаточно визначив стадіони, на яких світова футбольна еліта з'асуєватиме між собою суперство. Втім, як свідчить американська преса, то буде дуже складна справа. Адже більшість американських стадіонів не збудовано реконструювати, бо мають гості з естетичними претензіями. А це, як відомо, не підходить для європейського футболу, який у Північній Америці (США та Канада) називають софтом.

А між тим, на прийом у себе чемпіонату'94 претендують

26 міст, з яких доведеться відібрати 8 або 12. Остаточне рішення буде прийнято після наступної весни. Але вже тепер серед найреальніших претендентів називаються такі міста: Атланта (штат Джорджія), Фоксборо (Массачусетс), Чикаго (Іллінойс), Колумбус (Огайо), Даллас (Тексас), Денвер (Колорадо), Портленд (Міннесота).

Футбол

Канзас Сіті (Міссурі), Сан-Франциско і стадіон у Сент-Форті, Лос-Анжелес і стадіон у Пасадені (Каліфорнія), Тампа-Бей, Орландо та Майамі (Флориди), Нью-Хейвен (Коннектикут), Іст-Ратерфорд і стадіон у Пікстатуні (Нью-Джерсі), Ноксвіл (Теннессі), Вашингтон (округ Колумбія). До цього списку не потрапили Нью-Йорк, Хьюстон (Тексас), Шерлотта (Північна Кароліна), Ноксвіл (Теннессі), Темпе (Аризона) та Портленд (Орегон). Однак ці міста мають ще нас для усунення недоліків.

Не полінується американські думки й про те, щоб проводити матчі під дахом. Віце-президент оргкомітету Росс Берлін заявив, що така можливість існує.

Але то тільки надії. Останнє слово має комітет ФІФА та її президент Жоао Авеланж. Але цього пана поки цікавлять інші проблеми. Зокрема, вони

стосуються правни гри. Авеланж, перебуваючи в Мюнхені, заявив, що на чемпіонаті в США зльовим гравцям зборонитимуть віддавати м'яч назад своєму воротареві.

Комітетом запроваджені генеральний секретар ФІФА Йозеф Блаттер відмовили, що його випробували на чемпіонаті'92 світу для 17-річних футболістів і коно дало відмінні результати, бо в голкіперів за таких умов злишньому менше можливості затуговати час.

Авеланж також оголосив, що всі ігри чемпіонату'94 обслуговуватимуть виключно професійні ефірні.

Журналісти, які брали інтерв'ю у президента ФІФА в столиці Баварії, не змогли утриматися від запитання про арабів світової першості 2002 року, Авеланж відповів: «Якщо з'являтиметься, віддасть європейські країни, то наступні повинні пройти в Азії. Ми вже маємо заявку Японії. Це нагальніший претендент. Утім, цікавим мені виділяється кандидатів Південної Кореї, Малайзії, Кітаю та Саудівської Аравії».

А поки футбольні зорі займаються над Сполученими Штатами. І з кожним днем атмосфера майбутніх змагань наповнюється новими зауваженнями, похвалами тощо. Американці, як відомо, великі мистин влаштувати різні свята.

Віктор ГЕНЧУК.

СВЯТО ДЛЯ ЮНИХ

Місто Комсомольськ, що на Дніпрі, чимось нагадує житломасив якого-то гіганта — Києва, Харкова тощо. Народжене в коно того року, коли почав будуватися Полтавський гірсько-збагачувальний комбінат. Кудити не повернися, скрізь колодіння гірників. Слане вони є справжніми господарями. Все, що там є, стало можливим завдяки фінансовій допомозі комбінату. Я не бачив ще нікого таких чудових шахових клубів, як тутешній.

З усієї України запрошують оосени юних баддарчинників і коноістів до Комсомольська на змагання, приурочені святку 74-го міста. І гайти суди з величезним бажанням. Цього разу зібрався 200 вболівальників молодшого та середнього віку, об'єднаних у 25 команд.

Ох, і повертається Микола Мачула, старший тренер місцевої секції. Адже до програми вболівальників ще й заїзд в терміни, які довели три кілометри дистанції на воді. І як же за них вболівали! Горді були своїми перемогам Микола Мачула (серед коноістів), а серед баддарчинників — Володимир Мартиненко з Балашівки.

Діти ж розгрізували нагороду в секунди — хлопці на дистанціях — 1000 м, 250 і 500 метрів — 500, 250, 3000, 5000, 10000, 20000, 30000, 40000, 50000, 60000, 70000, 80000, 90000, 100000, 110000, 120000, 130000, 140000, 150000, 160000, 170000, 180000, 190000, 200000, 210000, 220000, 230000, 240000, 250000, 260000, 270000, 280000, 290000, 300000, 310000, 320000, 330000, 340000, 350000, 360000, 370000, 380000, 390000, 400000, 410000, 420000, 430000, 440000, 450000, 460000, 470000, 480000, 490000, 500000, 510000, 520000, 530000, 540000, 550000, 560000, 570000, 580000, 590000, 600000, 610000, 620000, 630000, 640000, 650000, 660000, 670000, 680000, 690000, 700000, 710000, 720000, 730000, 740000, 750000, 760000, 770000, 780000, 790000, 800000, 810000, 820000, 830000, 840000, 850000, 860000, 870000, 880000, 890000, 900000, 910000, 920000, 930000, 940000, 950000, 960000, 970000, 980000, 990000, 1000000.

результатами. Злам ятвемо прізвисько Таві Лічман та Олесь Амільоханові із Запоріжжя, дніпропетровця Роман Люба та кременецького коноіста Сашка Жуєвара, Віталіа Оосюського з Березни, що на Рівненщині, і Бачислава Ана з Енергограда (Запорізька область). А ще місцевого коноіста і 14-річного Шведа Литвиненка з його однокласником Юліо Троценко, запоріжця Юрія Чарнаєва і дніпропетровця Володимира Карпенюка. Вони не просто стали переможцями — хто на одній, хто на всіх трьох дистанціях, а ще й продемонстрували справжню волю до успіху. І при цьому тому залишилися дітьми. Олесь Амільоханов, одержавши грошову премію за перше місце, одразу побігла купувати подарункові мамі...

У ті дні Комсомольськ жив спортом. Відомі змагання провели велосипедисти, триєх шкільний турнір, мріялися скляним борцям, футболістам, бадмінтоністам. І скрізь устаткована спортивна інфраструктура. До речі, весь комітет — то лише він сам! Анатолій Шафтаров. Вітає спортсменів народний депутат України, директор комбінату Володимир Мартиненко. Додам до цього, що комбінат — спонсор усіх змагань.

Валентина ПОХИЛОВА, член виконкому Федерації веслування на байдарках і каное України.

Полтавська область.

Реклама

Магазини

Івано-Франківськ, вул. Раданська, 16, вул. Шороха, 9.
Львів, вул. Раданського, 3.
Одеса, вул. Сусумова, 6.
Полтава, вул. Дзержинського, 7.

СП «Мінолта-Трейдінг-Україна» — єдине на Україні підприємство, яке не лише продає копіювальну техніку, а й здійснює її гарантію та післягарантію обслуговування.

Вам пропонують копіювальні системи, факси, фото- і відеотехніку японської фірми «Мінолта», всесвітньовідомої своєю оптикою і унікальним тонером. Спеціалісти фірми на-

Відома японська корпорція «МАЗДА» надала спільному підприємству «Мінолта-Трейдінг-Україна» виключні права на продаж та обслуговування автомобілів «Мазда-323» (модель 1991 року). Ці автомобілі ви-

Рівне, вул. Ленінська, 15.
Тернопіль, вул. Замкова, 9.
Харків, вул. Пушкінська, 36.
Черкаси, вул. С. Лазо, 52.
Чернівець, вул. Леніна, 187.

готуються спеціально пристосованими до умов експлуатації та клімату України. Двигун дизельний. Дається гарантія і здійснюється фірмове обслуговування.

Ціни — нижчі за середньоевропейські. Оплата вас швидко і майстерно оперувати цією акрай необхідною в сучасних умовах технікою.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Наш телефон у Києві — 224-32-42.

Адреса: м. Київ, вул. Володимирська, 62, тел. 224-32-92.

Чернівці, вул. К. Маркса, 2.
Київ, вул. Тюрюєвська, 13, Андріївський узвіз, 30, вул. Меншиківського, 4, Аеропорт «Бориспіль».

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування і навчання — за карбованцями.

MINOLTA TRADING-UKRAINE

«FENIX»

INTERNATIONAL

З 19 до 26 листопада 1991 року фірма США «Фенікс» Інтернешнл та Експонент «Наука» Академії наук України проведуть у Києві виставку-продаж сучасного обладнання для стоматологічних кабінетів та зуботехнічних лабораторій.

Організатори та особи, які бажають ознайомитися з експонатами виставки і придбати відповідне обладнання, можуть до 5 листопада ч. р. направляти заявки на адресу:

252085, Київ-85, проспект академіка Глушкова, 1.

Контактний телефон: 261-73-21.

Програмний комплекс «ЕОЛ»

До унікальної аналітичної експертизи, проектування та науково-дослідних установ. «ЕОЛ» — Програмний комплекс для розробки різних заборонених атмосфер за методикою загальносоюзного нормативного документа — ЗНД-86. Інтерактивні діалогові та графічні інтерфейси, містка база даних, заповнена інформацією

екологічної спрямованості на ПЕОМ сумісних з IBM PC. ПК «ЕОЛ» затверджений ГГО ім. Володимира та входить до переліку програмних засобів Міністерства України. Телефон: 271-34-25. ФАКС 276-23-46.

**ДО УВАГИ
ДІЛОВИХ
ЛЮДЕЙ
УКРАЇНИ**

**ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ
— НАЙВИЩА,**

**ЦІНН — НА 30 ВІДСОТКІВ
НИЖЧІ ЗА СВІТОВІ!**

**З 31 ПО 26 ЖОВТНЯ У КНЄВІ ПРОВОДИТЬСЯ ВИСТАВКА-ПРОДАЖ ПРОДУКЦІЇ
80 ФІРМ ПІВДЕННОГО УГОРСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОМУ.
ЗА КАРБОВАНИЦІ ТА ВІЛЬНО КОИНВЕРТОВАНИ ВАЛЮТУ, А ТАКОЖ В РЕЗУЛЬТАТІ ТОВАРО-
ОБМІННИХ ОПЕРАЦІЙ МОЖНА ПРИДБАТИ:**

- ШИРОКИЙ АСОРТИМЕНТ ТОВАРІВ НАРОДНОГО СПОЖИВАННЯ (ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ,
ОДЯГ, ВЗУТТЯ, МЕБЛІ ТОЩО);
- НАЙСУЧАСНІШІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ, ПЕРЕРОБКИ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ;
- МЕБЛІ ДЛЯ ОФІСІВ;
- ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВИСТАВОК.

**УГОРСЬКІ ФІРМИ ЗАЦІКАВЛЕНІ У СПІВРОБІТНИЦТВІ З УКРАЇНСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ
ВИСТАВКУ РОЗМІЩЕНО В БУДИНКУ КНІВСЬКОГО ТОРГОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ ЗА АДРЕСОЮ:
ВУЛ. КІОТО, 19 (СТАНЦІЯ МЕТРО «ПІОНЕРСЬКА»), ТЕЛ: 544-60-31, ФАКС: (044) 544-39-74.**

ВИСТАВКУ ОРГАНІЗУЄ І ПРОВОДИТЬ СПІЛЬНЕ РАДЯНСЬКО-ГОЛЛАНДСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

«УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС-ЦЕНТР»

**UBG — ЦЕ ПОШУК І ВСТАНОВЛЕННЯ ВЗАЄМОВИГІДНИХ КОНТАКТІВ МІЖ ЗАРУБІЖНИМИ ТА УКРАЇНСЬКИМИ
ФІРМАМИ**

**UBG — ЦЕ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО НОВІТНІОЮ ТЕХНОЛОГІЄЮ
І ЗАДОВОЛЕННЯ ПОПИТУ НАСЕЛЕННЯ НА ЯКІСНІ ТОВАРИ ЗА ЦІНАМИ, НИЖЧІМИ СВІТОВИХ.**

ПРИ СП ВІДКРИТО ПОСТІЙНО ДІЮЧУ ВИСТАВКУ ТОВАРІВ ІНОЗЕМНОГО ВИРОБНИЦТВА.

АДРЕСА УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕС-ЦЕНТРУ:

253660 КНІВ-150, ВУЛ. КІОТО, 19, ТЕЛ: 544-60-31, ФАКС: (044) 544-39-74.

РЕКЛАМНИЙ ВІДДІЛ UBG ПРИЙМАЄ ЗАМОВЛЕННЯ НА

ДІЛОВУ РЕКЛАМУ ВІД СОЛІДНИХ ЗАРУБІЖНИХ

І ВІТЧИЗИННИХ ФІРМ.

ВЕЛИКИМ ЗАМОВНИКАМ І ПОСТІЙНИМ КЛІЄНТАМ

НАДАЄТЬСЯ ЗНИЖКА АБО ДОДАТКОВІ ПІЛЬГИ

РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ.

UBG
UKRAINIAN BUSINESS GROUP

PARIS MATCH

НАПРИКІНЦІ цього проклятого літа Тамара Василівна втратила все: чоловіка, честь, свою країну. Сергій пішов із життя, а «Правда» навів не опублікований — на смерть колишнього начальника Генерального штабу маршала Ахромєва. Його поспіхом поховали на одному із приміських кладовищ. Відтоді, зачинившись у квартирі непомодаті Новоїднітської мажоритарки, Тамара не відчиняє двері і не читає газет з остраху, що у неї можуть відлягти навіть сплячи. Бона безсперечно б'є в рукав, згорюючи і розгортаючи, аркуші паперу, де твердою рукою виведені чотирі рядки: «Я не можу жити, коли моя Вітчизна гине! Те, чому я присвятив життя, руїнується. Мій вік, усе моє життя дало мені право піти. Я борюся до кінця». Через кілька хвилин 66-річний маршал Ахромєв став другим із трьох самовбивць, імена яких історія навів зв'язке з іменами трьох могилок жертв, які заклали «Вільні дім».

Справді, ці могили історії мріяти про крадій символ, ніж не тріло військовий Ахромєв, втрапаватин Кручинин

«У грудні 1988 року я переконали його, — розповідає вона, — і Сергій вийшов у відставку». Але під час прощального прийому Горбачов запропонував йому посаду радника президента, якої раніше не було. Не в правлах його чоловіки було відмовитися від призначення...

Відтоді Тамара, як розповідає несподівано. Вона інтуїтивно відчувала, що Сергій не може подолати суперечливу ситуацію, в якій він опинився, не зможе лояльно служити людині, яка почала розчленовувати Червону Армію, яку маршал поважав, кавч рідну матір. Він ніколи не був зоружений ідеї розборонки,

а сім'ю. Він змінив правлячий одак на військову форму і поїхав у Кремль. Що було після цього? Ні симпатизування ні пугачистам, як стверджують деякі з них? Наталка клітково зяялася, що ні. «Чотири вечори підірив і не могла з нім поговорити, тому що він повертався втомлений, дуже пізно, пив чай і їдав. Крім того, мій батько був такою людиною, людя неможливо було ставити запитання без його дозволу на те. У п'ятницю, 23 серпня, напередодні його смерті, я відчувла, що він хоче поговорити. Я запитала у нього: "Ти завжди стверджував, що держаний переворот немож-

ВІЙНА ІЗ ЖИТТЯ РАДІО ІЗ ЧИНОМ ЕПОХОЮ

і кадетські Пуго? Це не просто три чоловіки — три істиятні, що служили гігантській тоталітарній машині.

«Тим, хто знав мого батька, його сну, його врівноваженість, сказала мені старша дочка маршала Ахромєва Тетяна, — його самогубство є таємницею». Слухаючи розповіді, дружок про його життя, свого роду надгробне слово, якого ті чоловіки повзавалися, починали разом із маршалом Ахромєвим думати, що його винуватці вписували в логіку всього його життя. Життя синів білого селітва, який рано залишився без батька і ріс на московських вулицях до тіл, донів в 18 років армія не дала йому в цей одатити і чим продовжувати. Життя героя останньої війни, який на час прорину бонадні Ленінградів ваявсь 36 кілометрів. Не втратив обморочених нітільки завдання наповненості старого лікаря. Потім у Тамари було декілька років опору, як допомогали їй орієнтуватися у довгих помірних війнах в гарнізоні в Парижі. Хіля перша дотраптіла, не втративши, коли Сергій командував батальйоном на Далекому Сході, за 48 кілометрів від китайського кордону. Молодша, Наталя, з'явилася на світ у Москві, коли її батькові надали звання генерала. А коли Андрію вручили Сергію маршальський жезл у 1983 році, вони повернулися із Кабула, де цілих два роки Тамара неможливо скулчала. Потім — чотири роки, коли Сергій був начальником Генерального штабу.

але не міг переносити критики, що обрушилася на зборній силі.

У 1989 році на З'їзді народних депутатів він різко виступив проти Сахарова, який звинуватив командувачів Афганістану в тому, що вони знищили радянських солдатів, які потрапили в оточення афганського опору. Але головне — він не міг собі уявити Радянський Союз то-лішому тобто імперією, який загрожують «прояви безвідповідальних сепаратистів». Тамара нещодорожно почала говорити з ним про можливість пугачу з ініціатив прибічників жорсткої політи. «Що ти будеш тоді робити?» — запитувала вона. Коли вона останній раз заговорила на цю тему, він сміхався: «Годі про це, все це даремно: державного перевороту не буде». На превелику не горе, маршал Ахромєв помилкував...

19 серпня він відпочивав у санаторії Міністерства оборони в Сочі, на березі Чорного моря. «Ян завадив, — розповідає Тамара, — він піднявся о пів на шосту ранку і пішов купатися. О 8.00 мін спустилися в Ілдьалю на сніданок. Усі говорили про держаний переворот, Сергій був розгублений, оскільки ми були відірвані від світу і мали у своєму розпорядженні один телефон. О 18.00 він вилетів до Москви».

Приїхавши до столиці, Ахромєв вирушив на дачу, де жила його дочка Наталя

ліній. І ось він відбувся і твій мітинг оборони Язов прийнятий до нього. Як ти це поясниш? Він замислювався і відпочивав. Я досі не збагну, як він міг... Наступного дня перед виходом він пообідав моїм доньчи, що по обіді поїде в на годалку. О 22.00 два охоронці знайшли тіло маршала Ахромєва, який поїхав у своєму кабінеті. За годину до цього Михайло Горбачов оголосив про свою відставку з поста Генерального секретаря ЦК КПРС і закликав ЦК до саморозпуску.

ТОДІ керуючий справами ЦК Микола Кручинин озвучив, що його життя не має сенсу в кращому випадку, а в гіршому воно перетвориться на пекло. «Горбачов попередив його за добу до цього і попросив раніше виплатити нам зарплату і принести до порядку грошові книжки», — розповіла мені історик і член ЦК КПРС Рой Медведєва. Микола Кручинин не виконав цього доручення. І більшість партпартаніків поповнила ряди безробітних без вихідної допомоги. Однак вони не тримали зла на свого колишнього керуючого справами, оскільки наступного дня о 5 годні Микола Кручинин виникнув з вікна своєї квартири на 5-му поверсі, що у Плотинському провулку. Логіка невластива для номенклатури немає порятунку поза партією.

У будинку на Старій площі, у цьому містечку ЦК, що прилягає до Кремля, кабінет Миколи Кручинин опечатаний.

Спеціальний представник російського уряду Юрій Прохін, який завідує суспільним кабінетом, сказав, поспішаючись, що «проводить ліквідацію підприємства». І якого підприємства? Микола Кручинин розпорядився 4500 примірниками, до числа яких входило 114 виданців, 81 друга-кария лікаря, будинки відпочинку, телестудія.

У його «королівстві», розміщеному в 6-поверховому приміщенні, як зустрічається з двома тисячами святою, населення любов'ям функціонує, що розмовляють казенно-дерев'яною мовою найортодоксальнішого зразка. Це паперові душі, які, побувшись свого писемного столу, постають у своєму істинному вигляді — посередностями, які добувають передусім про те, щоб утримувати хоч щось, що гордиться за квіткою, хто банку з вареними.

«Я не зможу, але я бо-ягу», — написав Кручинин у передсмертній записці. У великому раї, йому не відомі-амши у адоорному глумлі.

БОРИС Пуго не залишив послання для кабінету, нацидів. Це, очевидно, професіональний рефлекс, оскільки більша частина кар'єри колишнього міністра внутрішніх справ пройшла в КДБ. Заступник міністра внутрішніх справ Росії Віктор Брін розповідає, що відряду задовгаєся, як будуть розвиватися події, коли разом з трьома іншими слідчими подзвонили у двері невеликого будинку наступного дня після провади пугачу 38 10 хвилин до цього вони виявили місце, де був Борис Пуго, ввійшов до хитрої, як ні розсудливий, колючий черв'як КДБ. Стоячи вхід від марного патрулювання приміщення, де могли бути пугачиста, вони в черговий раз подзвонили по телефону на квартиру Пуго і, дочекавшись двох гудків, увійшли тремучи. Коли вони розмовляли з ним, Пуго зняв трубку. «Ми зачекані п'ять хвилин і збиралися ламати двері, як нам відчинив тест Пуго. Я запитав: «Хто ти?». Він сказав: «Явсь кімнат».

Щоє старість? Він кімнат. Біля дверей, що вели до кімнати, на підлозі лежала дружина Пуго — вона була зовнішньою пострілом, як кімнат. Міністр внутрішніх справ лежав у верхньому одні на ліжку, але був в агонії. Я відійшла одні його фразу. Напередодні о 8.00 ранку я йому зателефонував, коли ситуація була в стані нестерпимих різкозастів. Як кімнаті мені відповіли: він мобілізав курсантів військових училищ на захист «Білого дому». «Ян зможу», — сказав він мені, — це козакі, ми не можемо нажити на небезпечну їхнє життя. Ми з вами не можемо, ми вже прокинули життя...»

Мабуть, при всіх відмінностях не була сильна особливості трагедії трьох самогубців неадаптоного пугачу — вони вже прожили життя...

І залишилися вірники своїм ідеям до кінця. Однак радянські люди не забувають про те, що тисячі колишніх керівників страждають від цієї несправної сьогодні втрачені, якою була їх прилежність до минулої епохи.

«Парі-Метч».

Не фото Сергія Ахромєва серед делегатів XIX партконференції.

ГОС. ВЕРИТИ

Газета Верховної Ради України

Головний редактор

Сергій ПРАВДЕНКО

Редколлегія:

Анатолій ГОЛОВ

перший заступник головної редактора

Олександр БІЛИК

заступник головної редактора

Олександр СМЕЛЬНОВ

член-кореспондент АН України

Володимир КРАСНОДІМСЬКИЙ

отдел, завідувач відділом культури

Леонід САМОЙЛЕНКО

заступник головної редактора

Борис СИДОРЕНКО

заступник головної редактора

Анатолій СОБОЛІНСЬКИЙ

редактор відділу кореспондентської мережі

Віталій СУДА

підполіцейний секретар

НАД НОМЕРОМ

ПРАЦЮВАЛИ:

Відполіцейний секретар

Віталій СУДА

Чергові редактори:

Євген Лявковський, Володимир Савков.

Автори матеріалів:

Анатолій Імриченко, Леонід Пятинський.

Випусковий:

Леонід Кіслюк.

Оформлення:

Володимир Кіслюк.

Коректор:

Тамара Бєлєвська, Наталія Висюк, Людмила Морозова, Людмила Нєсєна, Аліоніда Солонько, Любов Станічак, Людмила Терещук.

Верстальники:

Тетяна Балюк, Ольга Діченко, Алла Буднішова, Марія Солонюк, Сергій Савковський.

Пілотажисти:

Наталія Пономєв, Валентина Чечирко.

Комітет Архіву

видає матеріал «Радянська Україна»

252847, Київ 47, арсепет. Перевага 58.

Індекс 60935.

Тираж 157.100

Передплата ціна на рік 19 гр. 80 коп.

Зам. 03150201.